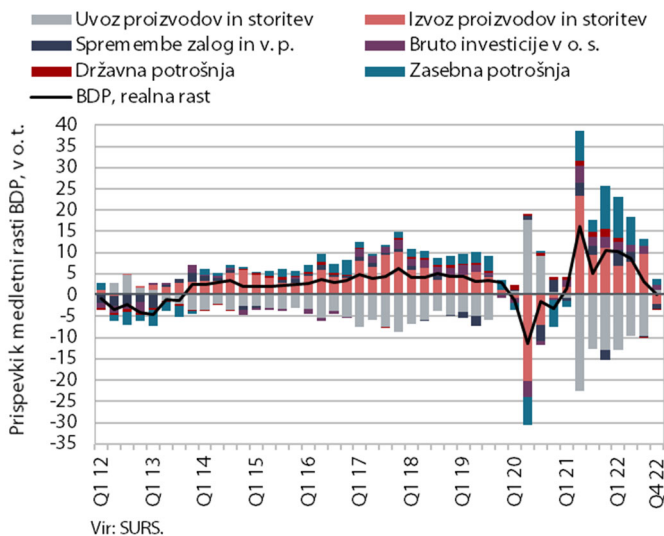

GRAFI TEDNA

od 13. do 17. februarja 2023

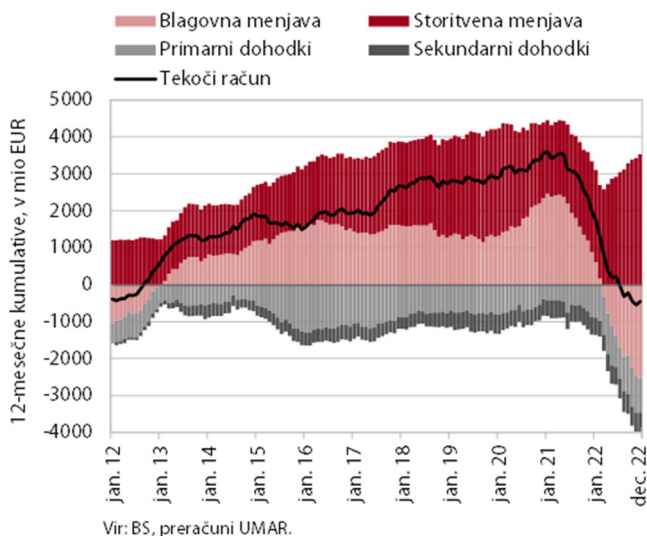
Medletna rast BDP se je v zadnjem lanskem četrletju občutno umirila (0,2 %), v celem letu 2022 pa je bil BDP višji za 5,4 %. Proti koncu leta so se razmere poslabšale zlasti v izvoznem delu gospodarstva, visoka letošnja rast pa je izhajala predvsem iz močne investicijske aktivnosti in zasebne potrošnje, ki pa se je ob koncu leta že umirila. Investicijska dejavnost je bila razmeroma močna zlasti v gradbeništvu, kjer je v primerjavi s preteklimi leti izstopala gradnja stavb, visoka je bila tudi aktivnost v gradnji inženjerskih objektov. Rast uvoza je preseгла rast izvoza, kar je prispevalo k negativnemu prispevku salda menjave s tujino. Po desetih letih presežka je bil tekoči račun lani v primanjkljaju, ob močnem domačem povpraševanju in poslabšanih pogojih menjave je k občutnemu znižanju salda največ prispeval blagovni saldo. Število delovno aktivnih je bilo lani najvišje doslej in za 2,4 % višje kot leta 2021. K rasti je največ prispevalo zaposlovanje tujih državljanov, po deležu zaposlenih tujcev so izstopali gradbeništvu, promet in skladičenje ter druge raznovrstne poslovne dejavnosti. V prvi polovici februarja je bila ob nizkih temperaturah poraba plina le za kak odstotek manjša od primerljive v prejšnjih letih. Od avgusta do novembra pa se je v primerjavi s preteklim petletnim obdobjem poraba znižala za slabih 15 %, v EU pa za petino, k čemur so, poleg ugodnih vremenskih razmer, prispevali tudi ukrepi za znižanje porabe plina ter prilagoditve industrije. Poraba elektrike je bila januarja nižja v vseh odjemnih skupinah, najbolj v industriji.

Bruto domači proizvod, 4. četrletje 2022

BDP se je v zadnjem lanskem četrletju, po močnem upadu v tretjem, tekoče povečal za 0,8 %; medletna rast (0,2 %) se je občutno umirila. V celem letu 2022 je bil BDP višji za 5,4 %. Razmere so se proti koncu leta poslabšale zlasti v izvoznem delu gospodarstva. Dodana vrednost v predelovalnih dejavnostih je bila v zadnjem četrletju nižja kot pred letom, upadla je zlasti v energetsko intenzivnejših panogah, medletno nižji je bil tudi blagovni izvoz. Upočasnila se je tudi rast storitvenega izvoza, na katerega je od spomladi ugodno vplivalo predvsem pokovidno okrevanje v turizmu. V celem letu je rast uvoza preseгла rast izvoza, kar je prispevalo k negativnemu prispevku salda menjave s tujino. Investicijska dejavnost je ob visoki gradbeni aktivnosti tudi v zadnjem četrletju ostala razmeroma močna. S padanjem zaupanja potrošnikov, ki se je začelo spomladi in je bilo povezano z negotovostjo glede energetske in prehranske krize ter zmanjševanjem kupne moči, se je trošenje gospodinjstev do konca leta umirilo, v primerjavi z letom prej pa je rast ostala visoka. Državna potrošnja je bila, podobno kot v tretjem, tudi v zadnjem četrletju nižja kot pred letom, predvsem zaradi znatno nižjih izdatkov za obvladovanje epidemije.

Tekoči račun plačilne bilance, december 2022

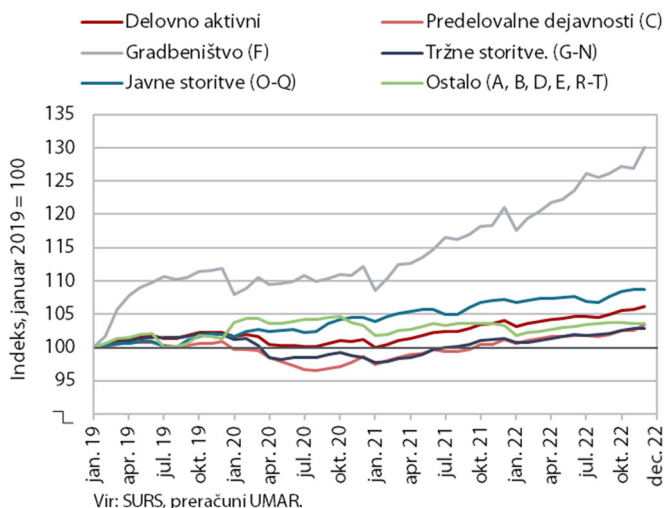
Po desetih letih se je presežek tekočega računa leta 2022 prevesil v primanjkljaj (449,6 mio EUR ali 0,8 % BDP). Ob močnem domačem povpraševanju in poslabšanih pogojih menjave je k občutnemu znižanju salda tekočega računa največ prispeval blagovni saldo. Povečal pa se je storitveni presežek, ki je bil višji v vseh segmentih storitvene menjave, zlasti v menjavi potovanj, saj so se prilivi od potovanj tujih turistov v Slovenijo povečali precej bolj (za 1,2 mrd EUR) kot izdatki domačega prebivalstva za potovanja v tujino (za 0,5 mrd EUR). Neto odlivi primarnih in sekundarnih dohodkov so bili višji kot pred letom. Primanjkljaj primarnih dohodkov se je povečal predvsem zaradi več plačanih carin v proračun EU (uvoz električnih vozil za trg EU preko Luke Koper), poleg tega so bile nižje tudi prejete subvencije iz proračuna EU. Višji primanjkljaj sekundarnih dohodkov pa je izhajal iz višjih transferjev državnega in zasebnega sektorja v tujino. Z vidika varčevalno-investicijske vrzeli je k zmanjšanju salda tekočega računa razmeroma več prispevalo nižje bruto varčevanje, predvsem gospodinjstev, okrepila pa se je tudi investicijska aktivnost.

Aktivnost v gradbeništvu, december 2022

Po podatkih o vrednosti opravljenih gradbenih del je bila decembra 2022 gradbena aktivnost znatno višja kot leto prej. Po močni okrepitvi v začetku leta 2022 je vrednost del v nadaljevanju ostala na podobni ravni, proti koncu leta pa se je nadalje povečala in bila decembra za 74 % višja kot decembra 2021. V primerjavi s preteklimi leti po aktivnosti izstopa gradnja stavb, visoka je bila tudi v gradnji inženirskih objektov, v specializiranih gradbenih delih (inštalacijska dela, zaključna gradbena dela) pa nižja. Nekateri drugi podatki pa kažejo na znatno nižjo aktivnost v gradbeništvu. Po podatkih DDV je bila decembra 2022 aktivnost podjetij iz dejavnosti gradbeništva za 6 % višja kot leto pred tem. Razlika v rasti aktivnosti glede na podatke o vrednosti opravljenih gradbenih del je znašala kar 68 o. t. Podobno podatki o vrednosti industrijske proizvodnje v dveh dejavnostih, ki sta tradicionalno močno povezani z gradbeništvom, ne nakazujeta tako visoke rasti. V dejavnosti pridobivanja rudnin in kamnin je bila proizvodnja decembra 2022 1 % nižja kot decembra 2021, v proizvodnji nekovinskih mineralnih izdelkov pa za 8 % nižja.

Število delovno aktivnih oseb, december 2022

Decembra lani je bila medletna rast števila delovno aktivnih 2-odstotna, kar je podobno kot prejšnje mesece. Najvišja je bila v gradbeništvu, ki je dejavnost z velikim pomanjkanjem delovne sile, kjer se je število delovno aktivnih najbolj povečalo glede na začetek leta 2019. K skupni rasti števila delovno aktivnih že dlje časa največ prispeva zaposlovanje tujih državljanov – na medletni ravni je bil prispevek decembra 76 %, kar je malenkost manj kot v prejšnjih dveh mesecih. Delež tujcev med vsemi delovno aktivnimi je bil najvišji doslej – 14,2 %, medletno pa je bil višji za 1,3 o. t. Po deležu tujcev izstopajo gradbeništvo (48 %), promet in skladiščenje (32 %) ter druge raznovrstne poslovne dejavnosti (26 %). V povprečju lanskega leta je bilo število delovno aktivnih za 2,4 % višje kot leta 2021.

Poraba zemeljskega plina, februar 2023

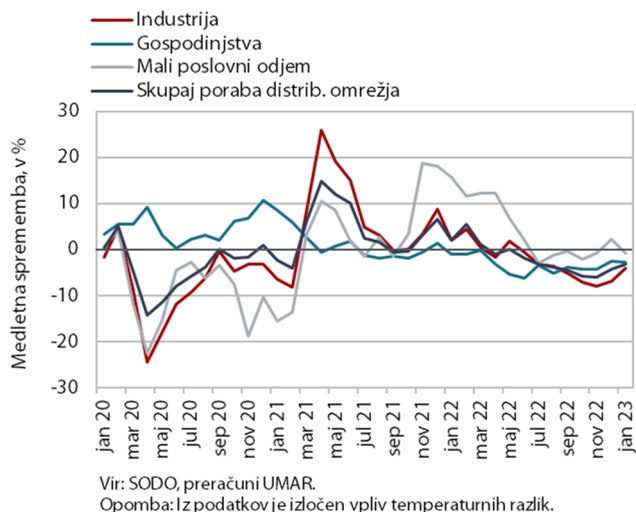

V prvi polovici februarja je bila ob nizkih temperaturah poraba plina le za kak odstotek manjša od primerljive v prejšnjih letih. Poleg prilagoditev dela industrije na visoke cene plina z njegovo manjšo porabo v proizvodnih procesih ter ukrepov Vlade¹ za spodbujanje varčnejše rabe, tudi vreme pomembno vpliva na obseg porabe plina (v rekordno toplem lanskem oktobru je bila na primer poraba plina za več kot petino nižja od prejšnjih let). Po podatkih Eurostata so v povprečju države EU od avgusta do novembra porabo znižale bolj od Slovenije, za okoli 20 % glede na preteklo petletno obdobje (Slovenija za okoli 15 %), kar je skupaj s še vedno razmeroma dobro napolnjenimi skladišči² plina dober obet, da EU ne bo imela večjih težav pri oskrbi s plinom. Slovenija je po predhodnih podatkih od 1. avgusta 2022 do 17. februarja 2023 glede na primerljivo povprečje prejšnjih petih let porabo plina zmanjšala za 13 %, ali malo manj od priporočil EU o vsaj 15-odstotnem znižanju rabe plina za celotno obdobje od avgusta 2022 do marca 2023.

¹ Med možnimi ukrepi na ravni EU po uredbi so zamenjava plina s tekočimi gorivi pri proizvodnji elektrike, spodbujanje prehoda na druga goriva v industriji, zmanjšanje ogrevanja in hlajenja v državnih zgradbah, kampanje ozaveščanja itd. Nekaj takih ukrepov je Vlada RS že sprejela.

² Po informacijah družbe Plinovodi je 12. novembra 2022 napolnjenost skladišč plina v EU dosegla 95,5 %, nato pa se je začela zmanjševati in je 11. februarja 2023 znašala 66,5 %, s čimer je bila na zgornji meji v obdobju 2016–2020 (v enakem času lani je bila pol manjša, le okoli tretjino).

Poraba elektrike po odjemnih skupinah, januar 2023

Januarja je bila poraba elektrike na distribucijskem omrežju, podobno kot že nekaj predhodnih mesecev, medletno nižja v vseh odjemnih skupinah. Najbolj se je znižala industrijska poraba (za 4,0 %), po naši oceni zaradi nižje porabe energetske intenzivnega dela gospodarstva. Medletno nižja (za 2,8 %) je bila tudi poraba gospodinjstev, ocenjujemo, da zaradi varčnejše rabe energije in tudi manj dela na domu, saj smo imeli lani ob tem času izrazit porast okužb s covid-19 in posledično več dela na domu ter bolniških odsotnosti, v veljavi pa so bile tudi karantene. Le malenkost nižja (za 0,7 %) kot pred letom pa je bila januarja poraba malih poslovnih odjemalcev³.

³ V tej odjemni skupini so najbolj pogosta merilna mesta trgovine in storitvene dejavnosti, sem spadajo tudi skladišča, kmetijska dejavnost ipd., lahko pa gre tudi za večja proizvodna podjetja, ki na nekaterih merilnih mestih ne potrebujejo velike priključne moči.

Tabela: izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo

Izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo	Datum objave		Enota	Referenčno obdobje					
	Zadnja	Naslednja		2021 Q3	2021 Q4	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4
BDP, realno	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-1) ³	2,9	3,4	1,0	0,8	-1,3	0,8
	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-4)	5,1	10,5	10,2	8,6	3,3	0,2
Zasebna potrošnja, realno	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-1) ³	11,0	1,4	1,5	-0,6	1,4	1,1
	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-4)	5,7	21,2	20,3	13,2	3,3	2,6
Potrošnja države, realno	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-1) ³	1,6	1,3	0,9	-3,0	0,2	0,9
	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-4)	5,4	8,3	4,8	0,8	-0,6	-1,0
Bruto investicije, realno	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-1) ³	-1,5	1,9	11,9	2,5	-7,7	-4,1
	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-4)	24,2	1,1	26,3	16,7	7,6	0,5
Izvoz proizvodov in storitev, realno	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-1) ³	0,4	7,8	-1,8	2,8	3,6	-4,5
	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-4)	12,6	13,8	8,2	9,3	11,9	-2,5
Uvoz proizvodov in storitev, realno	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-1) ³	1,2	7,3	2,3	1,3	2,0	-4,1
	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-4)	19,5	18,1	17,2	12,6	12,6	-1,5
				2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1
Trgovinska bilanca ¹	13.02.2023	16.03.2023	mio EUR	-276,5	64,5	-273,4	-204,4	-312,9	:
Tekoči račun ¹	13.02.2023	16.03.2023	mio EUR	-104,5	357,5	-26,3	1,0	-107,5	:
Izvoz blaga, realno ²	03.02.2023	06.03.2023	% (M/M-1) ⁴	5,8	1,5	-14,5	6,9	3,5	:
	03.02.2023	06.03.2023	% (M/M-12)	29,3	31,1	5,3	12,4	7,9	:
Uvoz blaga, realno ²	03.02.2023	06.03.2023	% (M/M-1) ⁴	9,4	-7,9	-0,3	-2,1	-0,8	:
	03.02.2023	06.03.2023	% (M/M-12)	16,7	9,4	4,3	7,2	-6,4	:
				2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1
Inflacija (CPI)	06.02.2023	28.02.2023	% (M/M-1)	0,0	-0,9	0,8	0,9	0,2	0,2
	06.02.2023	28.02.2023	% (M/M-12)	11,0	10,0	9,9	10,0	10,3	10,0
				2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1
Bruto plača na zaposlenega, realno	23.01.2023	22.02.2023	% (M/M-1)	0,3	-0,2	1,1	9,9	:	:
	23.01.2023	22.02.2023	% (M/M-12)	-4,8	-3,6	-2,4	-2,1	:	:
- zasebni sektor	23.01.2023	22.02.2023	% (M/M-1)	2,0	-0,6	0,0	12,9	:	:
	23.01.2023	22.02.2023	% (M/M-12)	-3,4	-2,9	-1,9	-1,5	:	:
- javni sektor	23.01.2023	22.02.2023	% (M/M-1)	-2,9	0,7	3,0	4,5	:	:
	23.01.2023	22.02.2023	% (M/M-12)	-7,2	-4,5	-3,1	-3,2	:	:
- od tega sektor država	23.01.2023	22.02.2023	% (M/M-1)	-4,8	0,3	4,9	-0,9	:	:
	23.01.2023	22.02.2023	% (M/M-12)	-8,4	-6,7	-3,7	-4,3	:	:
				2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1
Delovno aktivni	16.02.2023	16.03.2023	% (M/M-1) ⁴	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	:
	16.02.2023	16.03.2023	% (M/M-12)	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1	:
Registrirane brezposelne osebe	03.02.2023	03.03.2023	% (M/M-1) ⁴	-1,2	-1,2	-1,3	-1,6	-2,2	-1,5
	03.02.2023	03.03.2023	% (M/M-12)	-22,2	-21,3	-20,5	-19,6	-19,4	-18,4
Stopnja registrirane brezposelnosti	16.02.2023	16.03.2023	%	5,5	5,3	5,4	5,3	5,4	:
				2021 Q2	2021 Q3	2021 Q4	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3
Zaposlenost, ADS	29.11.2022	27.02.2023	% (Q/Q-1) ⁵	4,9	1,1	-0,9	0,5	0,1	0,0
	29.11.2022	27.02.2023	% (Q/Q-4)	1,1	1,9	-0,3	5,6	0,8	-0,3
Stopnja anketne brezposelnosti, ADS	29.11.2022	27.02.2023	%	4,3	4,5	4,5	4,3	4,2	4,0
				2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1
Cene industrijskih proizvodov, domači trg	20.01.2023	24.02.2023	% (M/M-1)	2,1	1,1	0,3	-0,8	0,5	:
	20.01.2023	24.02.2023	% (M/M-12)	25,3	25,7	25,1	23,2	23,3	:
Proizvodnja predelovalnih dejavnosti, realno	10.02.2023	10.03.2023	% (M/M-1) ³	2,4	-1,1	-1,3	1,0	-0,8	:
	10.02.2023	10.03.2023	% (M/M-12)	7,9	3,9	0,8	0,8	-4,2	:
Gradbeništvo, realna vrednost opravljenih del	15.02.2023	15.03.2023	% (M/M-1) ³	2,1	-0,2	9,9	-2,3	10,6	:
	15.02.2023	15.03.2023	% (M/M-12)	31,5	25,7	56,6	45,3	74,5	:
Prihodek v trgovini, realno	27.01.2023	27.02.2023	% (M/M-1) ³	2,9	-0,5	-2,9	0,4	:	:
	27.01.2023	27.02.2023	% (M/M-12)	17,2	12,7	3,9	3,0	:	:
Prihodek v tržnih storitvah, realno	31.01.2023	28.02.2023	% (M/M-1) ³	2,4	-0,7	-0,8	0,7	:	:
	31.01.2023	28.02.2023	% (M/M-12)	6,7	4,9	3,6	5,9	:	:
				2016	2017	2018	2019	2020	2021
Primanjkljaj/presežek sektorja država (ESA 2010)	30.09.2022	31.03.2023	% BDP	-1,9	-0,1	0,7	0,6	-7,7	-4,7
Konsolidirani bruto dolg države (ESA 2010)	30.09.2022	31.03.2023	% BDP	78,5	74,2	70,3	65,4	79,6	74,5
				2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1
Kazalnik gospodarske klime ⁵ , desezonirano	25.01.2023	22.02.2023	% ³	-0,4	-5,0	-5,3	-1,7	0,7	-0,8
				2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1
EURIBOR, 3-mesečni	začetek meseca*		%	0,395	1,011	1,428	1,825	2,066	2,345
Donosnost dolgoročnih državnih obveznic	začetek meseca		%	2,18	2,95	3,46	3,35	3,35	3,38
Menjalni tečaj USD za EUR	začetek meseca		USD	1,013	0,990	0,983	1,020	1,059	1,077

Vir podatkov: SURS, BS, ECB, EUROSTAT, EURIBOR.org, preračuni UMAR.

Opombe: ¹Plačilnobilanca statistika BS. ²Zunanjetrgovinska statistika SURS. ³Desezonirano - SURS. ⁴Desezonirano - UMAR. ⁵Razlika med pozitivnimi in negativnimi odgovori, v %.

* Izračun UMAR.

Za primerjavo z EU in EMU gl.: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/peeis>

Dodatne informacije: telefon: 01 478 10 04, elektronski naslov: polona.osrajnik@gov.si